

Arbeidsinstruks for stillasmontering på middelalderkirker av stein

RIKSANTIKVAREN 05.2022

Innhold

1. <u>Formålet med instruksen</u>	3
2. <u>Generelle krav:</u>	4

Formålet med instruksen

Middelalderkirker i stein er automatisk fredet i henhold til kulturminneloven og inngrep som utføres uten nødvendige dispensasjoner fra kulturminnemyndigheten er brudd på lovens § 3 og underlagt straffeansvar.

Formålet med instruksen er å lage rutiner som sikrer murverket mot inngrep som svekker kulturminneverdiene.

Kirkens eier/byggherre har det overordnede ansvaret for at kulturminneloven overholdes. Kirkeeier/byggherre skal sørge

for at utførende retter seg etter bestemmelsene i denne instruksen, samt eventuelle andre pålegg fra byggherre eller byggeleder.

Stillas skal ikke forankres i bygningsstein, alle områder med tilhugget stein som hjørnekvadre og vindusomfatninger skal unngås helt.

Generelle krav:

- Bas for stillasmontørene må snakke norsk eller engelsk for å sikre god kommunikasjon og at denne instruksen blir fulgt.
- Som hovedregel skal man unngå å feste stillaset i murverket, og heller forankre stillaset i raft, med skråstag eller med vinkelstillas.
- Stillaset skal ikke festes inn i murverket ved byggearbeider som taktekking, kalkhvitning og andre arbeider som ikke medfører inngrep i murverket.
- Om det likevel skal gjøres inngrep i puss og fuger kan innfesting i murverket være aktuelt dersom andre løsninger ikke er mulige. Forutsetningene er:
 - Stillas skal aldri forankres i bygningsstein, kun i fuger eller pinningsstein.
 - Partier med finhugget stein som hjørnekvadre, vindusomramminger og portaler skal unngås helt. Det gjelder også fuger mellom slike steiner.
- Hvis veggen er pusset skal en murer med antikvarisk kompetanse delta i arbeidet under montasjen av stillaset, for å åpne puss og finne egnet punkt for boring og bore eller anviser presist borrepunkt. (Her må det avklares om det krever stillassertifikat eller om det er tilstrekkelig at det innarbeides i stillasbyggerens Sikker Jobbanalyse – SJA).
- Før stillaset monteres skal byggeleder, stillasutførende og murer gjøre en felles befarig rundt kirken.
- Kvalifisert murer skal også delta ved nedrigging for å sørge for at hullene blir utbedret med de samme materialene som muren for øvrig.

Riksantikvaren
Pb. 1483 Vika, 0116 Oslo
Besøksadresse / Dronningens gate 13
Tlf. / 22 94 04 00
Faks / 22 94 04 04
E-post / postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no